

Tájékoztató terményszárítók, betakarítás, irányított égetés tűzvédelmével kapcsolatban

Ezúton szeretnénk tájékoztatni Önöket néhány fontos rendelet fontosabb rendelkezéseiről, amelyet minden magyarországi lakosnak kötelezően be kell tartania. Amennyiben a rendeleteknek nem teszünk eleget, jelentős bírságra számíthatunk az ellenőrző hatóság részéről. A tájékoztató néhány rendeletet foglal össze, mely esetekben a katasztrófavédelmi szervek területileg illetékes hatóságai (katasztrófavédelmi kirendeltségek) felelősek azok ellenőrzéséért.

Ezúton tájékoztatjuk Önöket, hogy a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló **6/1990. (IV.12.) KÖHÉM rendelet tűzoltó készülékre vonatkozó üzemeltetési műszaki feltételei 2016. január 1-től megváltoztak** az alábbiak szerint. A rendelet 107.§ 1. bekezdése alapján *a tehergépkocsin, mezőgazdasági vontatón és lassú járművön, továbbá a tehergépkocsiból és pótkocsiból, valamint nyerges vontatóból és félpótkocsiból álló járműszerelvényen, amelynek megengedett legnagyobb össztömege*

a) meghaladja a 3500 kg-ot, de legfeljebb 12 000 kg 1 db legalább 6 kg-os

b) meghaladja a 12 000 kg-ot 1 db legalább 12 kg-os vagy 2 db legalább 6 kg-os

A, B és C tűzosztályú¹ tüzek oltására alkalmas, szabványos², por oltóanyagú hordozható, porral oltó tűzoltó készüléket kell készenlében tartani a járműtűz eloltására.

A fenti bekezdésekben meghatározott tűzoltó készülékek más oltóanyagú, de legalább azonos oltási teljesítményű hordozható tűzoltó készülékkel helyettesíthetőek.

A veszélyes anyagot szállító járművön a veszélyes áruk közúti szállítására vonatkozó jogszabályban előírtaknak megfelelő, de legalább az első bekezdés szerinti tűzoltó készüléket kell készenlében tartani.

A tűzoltó készülék készenlében tartásának hiánya esetén a bírság kiszabása a jelenlegi szabályozás szerint kötelező. Mértéke 20.000 forinttól 50.000 forintig terjedhet. A tűzoltó készülék karbantartásának hiánya esetén szintén tűzvédelmi bírságot kell kiszabni, melynek mértéke 10.000 forinttól 30.000 forintig terjedhet. Ezek a tűzvédelmi bírság tételek a veszélyes árut szállító járművekre nem vonatkoznak.

¹ A tűzosztályokra vonatkozóan lásd az MSZ EN 2:1992/A1:2005 „A tüzek osztályozása” c. szabványt.

² Lásd MSZ EN 3.

2015-ben hatályba lépett az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet (továbbiakban: OTSZ), amely bizonyos mezőgazdasági munkákra különleges szabályokat tartalmaz. A tavaszi időszakban van lehetőség arra, hogy a munkaeszközeinket felkészítsük és az előírások mentén szervezzük majd a munkafolyamatokat.

Az OTSZ szerint (229. §), a **kalászos termény betakarítási, kazalozási, szalmaösszehúzási és bálázási munkái során**, legalább 1 db 21A és 113B vizsgálati egységtűz oltására alkalmas tűzoltó készülék elhelyezése az erő- és munkagépen kötelező. A fenti munkákban részt vevő munkagépek tűzvédelmi felülvizsgálata is kötelező. Amennyiben ötnél több mezőgazdasági járművet érintő műszaki ellenőrzésre kerül sor, annak tervezett időpontját **10 nappal a műszaki ellenőrzés tervezett időpontját megelőzően az illetékes katasztrófavédelmi kirendeltségre (tűzvédelmi hatóságnak) írásban be kell jelenteni.** A műszaki ellenőrzésről jegyzőkönyvet kell készíteni, amelynek 1 példányát a járművön el kell helyezni. Mindezekon túl, kötelező az aratógépet hajlékony földelővezetékekkel ellátni, akkumulátorát pedig legalább nehezen éghető, villamosságot nem vezető anyagú védőburkolattal ellátni., továbbá a kipufogó-vezeték és a szikratörő éghető anyagoktól való megtisztítása. Figyelni kell arra is, hogy sehol ne csepegjen az üzemanyag vagy hidraulika-folyadék, mert ez nagyban segítheti egy esetleges tűz terjedését.

Az erő- és munkagép kezelője a munkavégzés megkezdése előtt és annak befejezése után közvetlenül, és a munkavégzést megszakító szünetekben köteles a kipufogó-vezeték és szikratörő műszaki állapotát felülvizsgálni és a ráakódott éghető anyagtól szükség esetén megtisztítani. A munkaszünet idejére az aratógépet, az erőgépet és az egyéb munkagépet a lábon álló kalászos terménytől, a tarlótól, továbbá a kazaltól legalább 15 méter távolságra kell elhelyezni, éghető hulladéktól, növényzettől mentes területen. Ha a tarlótól ez a távolság nem biztosítható, akkor 3 méter széles védőszántáson kívül kell az arató-, erő- és az egyéb munkagépet elhelyezni.

A tartalék üzem- és kenőanyagot az erő- és munkagéptől, esetlegesen a kazaltól és a gabonatóblától legalább 20 méter távolságra kell elhelyezni éghető hulladéktól, növényzettől mentes területen.

Az erő- és munkagépen, gépjárművön olyan karbantartás, javítás, amely nyílt láng használatával jár, vagy üzemanyag elfolyásával járhat, gabonatóblán, szérűn és a rostonövénytaroló területén nem végezhető.

Az erő- és munkagépet, aratógépet a kezelő üzemeltetés közben nem hagyhatja el, egyéb munkát nem végezhet.

Az aratást közút, illetve vasútvonal mentén kell először elvégezni (OTSZ 221. §). A learatott kalászos terményt, szalmát a vasútállomástól legalább 100 méter távolságon belül el kell távolítani, és legalább 3 méter széles védőszántást kell alkalmazni. A munkálatok közbeni dohányzás veszélyeit is fontos szem előtt tartani, gabonatóblán még a járművek, erő- és munkagépek vezetőfülkéiben sem

szabad dohányozni. A gabonatóblától legközelebb 15 méterre lehet, éghető anyagtól és növényzettől mentes dohányzóhelyet kijelölni. A dohányzóhelyen a az esetleges tűz eloltásához megfelelő mennyiségű vizet tartalmazó edényt kell elhelyezni.

A mezőn összerakott kazal, valamint a szérú és rostnövénytároló elhelyezését is külön szabályozza az OTSZ (222. §). Robbanásveszélyes osztályba tartozó anyagok előállítására, feldolgozására, használatára, tárolására vagy forgalmazására szolgáló építményektől legalább 200 méterre, egyéb építménytől, vasúti vágánytól – a rostnövénytároló ipari vágányát kivéve – legalább 100 méterre, köztúttól, erdőtől, lábon álló gabonától legalább 25 méterre, nagyfeszültségű, föld feletti villamos vezetéktől a legfelső villamos vezeték és a talaj közötti távolság háromszorosára, de legalább 20 méterre kell elhelyezni a kazlat, valamint a szérút és rostnövénytárolót. A mezőn összerakott szálastakarmány-, szalma-, rostnövény-kazlakat legalább 3 méter széles védőszántással kell körülvenni.

Az állattartó telepeken a legfeljebb egy évre elegendő alomszalma- és szálastakarmány-szükségletet üzemi tárolásnak kell tekinteni.

A kazalban tárolt takarmány vagy rostnövény elhelyezésére is külön szabályok vonatkoznak, egymástól milyen távolságra, és milyen méretű takarmány kazlak helyezhetők el. A kazlakat úgy kell elhelyezni, hogy a második sorban levő kazal az előző sorban levő két kazal közé kerüljön. A kazlak, valamint a sorok között a nagyobb kazalmagasság háromszorosát, de legalább 20 méter távolságot kell biztosítani.

A rendelet külön kitér arra is, hogy dohányozni, a kazaltól legalább 30 méter távolságban szabad, szélcsendes időben.

Az OTSZ szabályozza a szabadtéri **tűzgyújtás és tűz megelőzés szabályait is** (226. §). Külterületen az ingatlan tulajdonosa, használója **a tűzvédelmi hatóság engedélyével** legfeljebb 10 ha egybefüggő területen irányított égetést végezhet, amennyiben jogszabály (például: a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény) a szabadtéri égetést lehetővé teszi, illetve az esetlegesen más szükséges engedély (például: természetvédelmi hatóság engedélye) beszerzése megtörtént. Nem elegendő csupán bejelenteni az égetés tényét, hanem a jogszabályban meghatározott tartalmú kérelmet kell benyújtani az illetékes katasztrófavédelmi kirendeltségnek.

Amennyiben a tűzvédelmi hatóság az égetést engedélyezte, további szabályokat is be kell tartani (226. §). Az irányított égetés során a tűz nem hagyható őrízetlenül, és veszély esetén, vagy ha az irányított égetést befejezték, azt azonnal el kell oltani. Az irányított égetés csak úgy végezhető, hogy az a környezetre tűz- és robbanásveszélyt ne jelentsen. Az irányított égetés befejezése után a helyszínt gondosan át kell vizsgálni, és a parázslást, izzást – vízzel, földtakarással, kéziszerszámokkal – meg kell szüntetni. A tarlóégetésre további előírások vonatkoznak (227. §).

A rendelet külön alcímben rendezi a terményszárítást is. A terményszárító berendezéssel történő szárítás esetén a tűzvédelmi előírások megtartásáért és annak folyamatos üzemelés közbeni ellenőrzéséért az üzemeltető és a kezelő személyzet a felelős. A szárítóberendezés üzemeltetése során a gyártó kezelési utasítását kell figyelembe venni.

Nem szabad elfelejtenünk, hogy a terménytárolás egy veszélyes munkafolyamat. Tudnunk kell, hogy egy-egy gabona „halom” emberéletet is követelhet, ha nem zárják el azt kellőképpen az emberek elől. Nem feltétlenül kell illetékesnek lennie annak, aki a közelébe kerül egy ilyen tárolási területnek, és általában mindent úgy kell kialakítani, hogy egy illetéktelen, helyismerettel, oktatással nem rendelkezőt se érjen semmilyen baleset.

Legyünk tisztában mindig a saját munkaterületünk, vállalkozásunk veszélyeivel. A megfelelő szakember közreműködésével próbáljuk meg azt a legbiztonságosabbá tenni. A munkáltató felelősséggel tartozik munkavállalói felé is, így az ő felkészítésük is elengedhetetlen.

A tűzvédelmi előírások mellett, a munkavédelmi előírások betartása is mindannyiunk érdeke.

Fordítsunk mindkettőre kellő figyelmet.

A **terményszárító** berendezések vonatkozásában tűzoltó készülék készenlétben tartása szükséges, amely a gázüzemű és az olajüzemű terményszárítók esetében az alábbiak szerint alakul:

Az adatok tájékoztató jellegűek, betartásuk az üzemeltető felelőssége.

Gázüzemű terményszárító berendezések esetében:

- 233 kW összhőteljesítmény alatt külön a gázfogyasztó készülékhez nem szükséges;
- 233-580 kW összhőteljesítményhez 1 db 55 A, és 233 B vizsgálati egységtűz oltására alkalmas;
- 580-1160 kW összhőteljesítményhez 2 db 55 A, és 233 B; vizsgálati egységtűz oltására alkalmas;
- 1160-5800 kW összhőteljesítményhez 4 db 55 A, és 233 B vizsgálati egységtűz oltására alkalmas;
- 5800 kW összhőteljesítményen felül 1 db 50 kg-os porral oltó és 4 db 55 A, és 233 B vizsgálati egységtűz oltására alkalmas tűzoltó készüléket kell készenlétben tartani.

Olajüzemű terményszárítók esetében:

- 2-3 kg/h olajfogyasztás esetén 1 db 43 A, és 233 B C vizsgálati egységtűz oltására alkalmas;
- 3-5 kg/h olajfogyasztás esetén 2 db 43 A, és 233 B C vizsgálati egységtűz oltására alkalmas;
- 5-50 kg/h olajfogyasztás esetén 2 db 55 A, és 233 B C vizsgálati egységtűz oltására alkalmas;
- 50-100 kg/h olajfogyasztás esetén 3 db 55 A, és 233 B C vizsgálati egységtűz oltására alkalmas;
- 100-500 kg/h olajfogyasztás esetén 4 db 55 A, és 233 B C vizsgálati egységtűz oltására alkalmas;
- 500 kg/h feletti olajfogyasztás esetén 1 db 50 kg-os porral oltó vagy 4 db 55 A, és 233 B C vizsgálati egységtűz oltására alkalmas tűzoltó készüléket kell készenlétben tartani.

A tűzoltó készülékek készenlétben tartásán túl a felhasználót további jogszabályi előírások megtartása is terheli, amelyeket az alábbiak szerint foglalunk össze:

A felhasználó köteles a gázfelhasználó technológia műszaki-biztonsági felülvizsgálatát az üzembe helyezés évét követő első évben és ezt követően évente elvégeztetni. A műszakibiztonsági felülvizsgálat során az üzembe helyezéskor hatályos műszaki-biztonsági szabályoknak való megfelelést, továbbá a biztonságos üzemeltetést befolyásoló feltételeket kell ellenőrizni. A műszaki-biztonsági felülvizsgálatról felülvizsgálatot végző gázszerelőnek jegyzőkönyvet kell készíteni, és annak egy példányát a felhasználónak igazolható módon át kell adni, egy példányát pedig a földgázelosztó részére 8 napon belül megküldeni. A jegyzőkönyvet a felhasználó köteles a következő felülvizsgálatot követő 30 napig megőrizni.

A **villamos berendezés** használatbavételét követően a berendezés üzemeltetője, ha jogszabály másként nem rendelkezik,

a) 300 kilogrammnál vagy 300 liternél nagyobb mennyiségű robbanásveszélyes osztályba tartozó anyag gyártására, feldolgozására, tárolására, felhasználására szolgáló helyiség vagy szabadter esetén legalább 3 évenként,

b) egyéb esetben legalább 6 évenként

a villamos berendezés tűzvédelmi felülvizsgálatát elvégezteti, és a tapasztalt hiányosságokat a minősítő iratban a felülvizsgáló által meghatározott határnapig megszünteteti, melynek tényét hitelt érdemlő módon igazolja.

A tűzvédelmi felülvizsgálat szempontjából a naptári napot kell figyelembe venni.

A **nem norma szerinti villámvédelem** hatálya alá tartozó építmények, szabadterek esetében a villámvédelem felülvizsgálatát

a) a létesítést követően az átadás előtt,

b) e rendeletben előírt időszakonként vagy

c) a villámvédelem vagy az építmény átalakítását, bővítését és a vonatkozó műszaki követelményben foglalt különleges eseményt követően kell elvégezni.

A nem norma szerinti meglévő villámvédelem időszakos felülvizsgálatát a létesítéskor érvényben lévő vonatkozó műszaki követelménynek megfelelően kell végezni. A nem norma szerinti meglévő villámvédelmi berendezést, ha jogszabály másként nem rendelkezik, tűzvédelmi szempontból

a) a 300 kg vagy 300 l mennyiségnél több robbanásveszélyes osztályba tartozó anyag gyártására, feldolgozására, tárolására szolgáló helyiséget tartalmazó, ipari vagy tárolási alaprendeltetésű építmény vagy szabadter esetén legalább 3 évenként,

b) egyéb esetben legalább 6 évenként,

c) a villámvédelem (LPS és SPM) vagy a védett épület vagy építmény minden olyan bővítése, átalakítása, javítása vagy környezetének megváltozása után, ami a villámvédelem hatásosságát módosíthatja,

d) sérülés, erős korrózió, villámcsapás valamint minden olyan jelenség észlelése után, amely károsan befolyásolhatja a villámvédelem hatásosságát, felül kell vizsgáltatni és a tapasztalt hiányosságokat a minősítő iratban meghatározott hatánapig meg kell szüntetni, melynek tényét hitelt érdemlő módon igazolni kell.

A közmű nyitó- és zárószervezetet jól láthatóan meg kell jelölni.

Egy kis odafigyeléssel megelőzhetőek a tragédiák!

Krám István tű. alezredes sk.
kirendeltség-vezető
Szentesi Katasztrófavédelmi Kirendeltség